



ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 9 maja 2016 r.

Pozycja 366

POSTANOWIENIE
z dnia 27 kwietnia 2016 r.
Sygn. akt Ts 244/15

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Mirosław Granat – przewodniczący
Stanisław Rymar – sprawozdawca
Julia Przyłębska,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 25 lutego 2016 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.H.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 13 lipca 2015 r. (data nadania) M.H. (dalej: skarżąca) wystąpiła o stwierdzenie, że art. 5 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz.U.2012.803, ze zm.; dalej: ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego) jest niezgodny z art. 2, art. 21, art. 22, art. 31 ust. 3, art. 32 oraz art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji.

Zdaniem skarżącej art. 5 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego jest niejasny i nieprecyzyjny, co umożliwia jego dowolną interpretację przez instytucje państwowe i sądy powszechne w stopniu powodującym rozbieżności niedające się usunąć za pomocą zwyczajnych środków, które służą wyeliminowaniu niejednorodności w stosowaniu prawa. W związku z tym przepis ten – jak zarzuciła skarżąca – narusza zasadę określoności prawa (art. 2 Konstytucji), a także prawa do: ochrony własności (art. 21 ust. 1 i art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji), wolności gospodarczej (art. 22 Konstytucji), równego traktowania (art. 32 Konstytucji) oraz ingerencji w prawa i wolności konstytucyjne tylko w wypadkach uzasadnionych interesem publicznym (art. 31 ust. 3 Konstytucji) w związku z zasadą państwa prawa (art. 2 Konstytucji). Jak zauważyła skarżąca, „skoro wybitni sędziowie uznanej w kraju Apelacji Wrocławskiej nie są w stanie wypracować jednolitej linii orzeczniczej, to cóż ma począć zwykły obywatel będący rolnikiem”.

Postanowieniem z 25 lutego 2016 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącej 7 marca 2016 r.) Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze, stwierdziwszy, że skarżąca nie wskazała, w jaki sposób art. 5 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego narusza jej prawa wyrażone w art. 2, art. 21 ust. 1, art. 22, art. 31 ust. 3, art. 32 oraz art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji. Trybunał ustalił, że istota skargi dotyczy naruszenia wyrażonej w art. 2 Konstytucji zasady określoności prawa. Skutkiem naruszenia tej zasady jest natomiast uszczuplenie

konstytucyjnych praw majątkowych skarżącej. Trybunał zwrócił uwagę na to, że kryterium pozwalającym stwierdzić, czy dany przepis jest niejasny, jest ustalenie, czy powoduje on trudności w interpretacji i stosowaniu. Podstawowym wyznacznikiem w tej kwestii jest zróżnicowanie indywidualnych rozstrzygnięć opartych na tym samym przepisie. Skarżąca nie przedstawiła przykładów ilustrujących te rozbieżności. Zarzuty skargi koncentrują się na zastosowaniu art. 5 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego tylko w indywidualnej sprawie skarżącej.

W zażaleniu wniesionym do Trybunału 14 marca 2016 r. (data nadania) skarżąca zakwestionowała postanowienie Trybunału w całości. Podkreśliła, że w jej przekonaniu – wbrew temu, co ustalił Trybunał – w skardze powołała przykłady ilustrujące rozbieżności w orzecznictwie sądowym. Tym samym wskazała, w jaki sposób zaskarżony przez nią przepis narusza jej konstytucyjne prawa.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 138 w związku z art. 139 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.2016.293; dalej: ustawa o TK z 2015 r.) z dniem 30 sierpnia 2015 r. utraciła moc ustawa z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.102.643, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 1997 r.). Zgodnie z art. 134 pkt 1 ustawy o TK z 2015 r. w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy w postępowaniu przed Trybunałem w zakresie dotyczącym wstępnego rozpoznania stosuje się przepisy dotychczasowe, tzn. przepisy ustawy o TK. Rozpatrywana skarga konstytucyjna została wniesiona przed dniem wejścia w życie ustawy o TK z 2015 r., dlatego do jej wstępnej kontroli, a zatem i do rozpoznania zażalenia zastosowanie mają przepisy ustawy o TK z 1997 r.

W myśl art. 36 ust. 4 w związku z art. 49 ustawy o TK z 1997 r. skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 25 ust. 1 pkt 3 lit. b w związku z art. 36 ust. 6 i 7 oraz w związku z art. 49 ustawy o TK z 1997 r.). Bada przede wszystkim, czy w zaskarżonym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu. Oznacza to, że na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał analizuje w szczególności te zarzuty, które mogą podważyć trafność ustaleń przyjętych za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Trybunał stwierdza, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie podważają podstaw odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Zdaniem skarżącej – wbrew temu, co ustalił Trybunał – w skardze wykazała, że niejasność art. 5 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego powoduje rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych. Przedstawiła bowiem wyrok Sądu Apelacyjnego w W. (dalej: Sąd Apelacyjny w W.) z kwietnia 2015 r. i poprzedzające go rozstrzygnięcia, tj. wyrok Sądu Okręgowego w W. z marca 2013 r. oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w W. z lipca 2013 r. W jej przekonaniu orzeczenia te ilustrują „ewidentne rozbieżności” w interpretacji i stosowaniu przez sądy powszechne art. 5 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego.

Skarżąca nie wzięła więc pod uwagę tego, że odniesienie zarzutów naruszenia zasady określoności prawa tylko do orzeczeń wydanych w jej sprawie, kwalifikuje skargę – jak wskazał Trybunał w postanowieniu z 25 lutego 2016 r. – jako instrument przeciwko stosowaniu art. 5 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, a nie przeciwko jego treści. Aby dowieść naruszenia art. 2 Konstytucji, a w konsekwencji konstytucyjnych praw podmiotowych, skarżąca winna była przedstawić orzeczenia świadczące o tym, że problem wykładni i stosowania

art. 5 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego wykracza poza sprawę, w związku z którą wniosła ona skargę do Trybunału. Tego skarżąca jednak nie uczyniła.

W związku z tym w postanowieniu z lutego 2016 r. Trybunał zasadnie uznał, że skarżąca nie wykazała, w jaki sposób art. 5 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego narusza jej prawa wyrażone w art. 2, art. 21 ust. 1, art. 22, art. 31 ust. 3, art. 32 oraz art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji.

Zażalenie nie podważa podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, a zatem Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 49 w związku z art. 36 ust. 7 ustawy o TK z 1997 r. – postanowił jak w sentencji.